

פתרון תרגיל 8

1.א. ראיתם בתרגיל הקודם כי המטריצה המייצגת היא

$$A = [T]_s^s = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$p_T(\lambda) = \lambda^3(\lambda - 1)$$

ולכן לפי המשפט הפירוק הפרמרי :

$$\mathbb{R}_3[x] = \ker T^3 \oplus \ker(T - I)$$

נחשב ונקבל:

$$\ker T^3 = N(A^3) = N \left(\begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 6 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \right) = \dots = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} -6r - 2s - t \\ t \\ s \\ r \end{pmatrix} \right\}$$

$$= \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} -6 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -2 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

$$\ker(T - I) = N(A - I) = N \left(\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \right) = \dots = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

ב.

$$T(a, b, 0) = \text{span}\{T(1,1,0)\} = \text{span}\{(2,1,0)\} \subseteq U$$

ג.

$$T(U) = \text{span}\{T(1,0,0), T(0,1,0)\} = \text{span}\{(1,3,0), (2,4,0)\} \subseteq U$$

2. ראשית נמצא את המטריצה המייצגת של ההעתקה לפי הבסיס הסטנדרטי.

$$[T]_s^s = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}$$

נחשב את הפולינום האופייני ונקבל

$$p_T(x) = (x - 2)^2(x + 1)(x - 3)^2$$

נחשב גם את הפולינום המינימלי (תוודאו שאתם יודעים כיצד) ונקבל

$$m_T(x) = (x - 2)^2(x + 1)(x - 3)$$

$$\mathbb{R}^5 = \ker(T - 2I)^2 \oplus \ker(T + I) \oplus \ker(T - 3I)$$

נחשב:

$$\bullet \ker((T - 2I)^2) = N \left(\begin{pmatrix} -1 & 2 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \right) =$$

$$N \begin{pmatrix} 5 & -4 & 0 & 0 & 0 \\ -4 & 5 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

$$\bullet \ker((T + I)) = N \left(\begin{pmatrix} 2 & 2 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 4 \end{pmatrix} \right) = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

$$\bullet \ker((T - 3I)) = N \left(\begin{pmatrix} -2 & 2 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & -2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \right) = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

3. נשים לב שהריבוי האלגברי של 1 הוא 1, הריבוי האלגברי של 2 הוא גם 1 והריבוי האלגברי של 4 הוא 2.

ולכן, 1 ו-2 יופיעו פעם אחת באלכסון ו-4 יופיע פעמיים.

נבדוק את מספר הבלוקים עם הערך העצמי 4 וכך נדע מה היא צורת הזירדן.

נשים לב כי $\dim(N(A - I)) = 1$ ולכן יש בלוק אחד עם הערך העצמי 4 ולכן צורת הזירדן היא:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 4 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 4 \end{pmatrix}$$

4. נחשב ונקבל כי

$$A^2 = \begin{pmatrix} \lambda & 1 & 0 & 0 \\ 0 & \lambda & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \lambda & 1 \\ 0 & 0 & 0 & \lambda \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \lambda & 1 & 0 & 0 \\ 0 & \lambda & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \lambda & 1 \\ 0 & 0 & 0 & \lambda \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \lambda^2 & 2\lambda & 1 & 0 \\ 0 & \lambda^2 & 2\lambda & 1 \\ 0 & 0 & \lambda^2 & 2\lambda \\ 0 & 0 & 0 & \lambda^2 \end{pmatrix}$$

למטריצות דומות יש אותם ע"ע. כיוון ש λ הוא ע"ע עצמי יחיד של A ו λ^2 הוא ערך עצמי יחיד

של A^2 אזי אם הן דומות צריך להתקיים $\lambda^2 = \lambda$

זה מתקיים רק אם $\lambda = 0, 1$

נבדוק אם במקרים האלו המטריצות דומות.

אם $\lambda = 0$ אזי

$$A^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ומתקיים שהפולינום המינמלי שלה $m_{A^2}(\lambda) = \lambda^3$

אבל ידוע ש $m_A(\lambda) = \lambda^4$ ולכן הן לא דומות.

אם $\lambda = 1$ אזי

$$A^2 = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

ומתקיים שהפולינום המינמלי שלה $m_{A^2}(\lambda) = (\lambda - 1)^4$ ולכן בצורת ז'ורדן של A^2 יש בלוק מגודל 4 ולכן נקבל שצורת ז'ורדן של A^2 היא A ונקבל שהן דומות.

5.

ב. נגדיר את S להיות

$$S = \begin{pmatrix} A_1^{-1} & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & A_n^{-1} \end{pmatrix}$$

לפי סעיף א' נקבל כי $AS = I$

$$AS = \begin{pmatrix} A_1 A_1^{-1} & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & A_n A_n^{-1} \end{pmatrix} = I$$

ולכן $A^{-1} = S$

ג. תהי $A = \begin{pmatrix} A_1 & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & A_n \end{pmatrix}$ מטריצה בלוקים אלכסונית כך ש- $A_i \forall i$ לכסין צריך להוכיח ש- A לכסינה. כיוון ש- $A_i \forall i$ לכסין קיימות מטריצות P_i כך ש- $A_i = P_i^{-1} D_i P_i$ ולכן

$$A = \begin{pmatrix} A_1 & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & A_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} P_1^{-1} D_1 P_1 & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & P_n^{-1} D_n P_n \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} P_1^{-1} & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & P_n^{-1} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} D_1 & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & D_n \end{pmatrix} \begin{pmatrix} P_1 & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & P_n \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} P_1 & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & P_n \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} D_1 & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & D_n \end{pmatrix} \begin{pmatrix} P_1 & \dots & \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ & \dots & P_n \end{pmatrix}$$

מכאן ש- A לכסינה

6. ראיתם שלמטריצה נילי יש ערך עצמי בודד $\lambda = 0$ ולכן $p_A(\lambda) = \lambda^7$

ולכן $m_A(\lambda) = \lambda^k$ כאשר $k \in \{3,4,5,6,7\}$ כי $A^2 \neq 0$

ולכן נקבל:

λ	ריבוי אלגברי(כמה פעמים הע"ע מופיע באלכסון)	ריבוי גאומטרי (כמה בלוקים יש לע"ע)	חזקה בפולינום המינמלי (גודל הבלוק הכי גדול)
0	7	7-4=3	k

נחלק למקרים:

$k=3$:

נקבל כי גודל הבלוק הכי גדול הוא 3 ולכן יש 2 אופציות:

$$J_3(0) \oplus J_3(0) \oplus J_1(0)$$

או

$$J_3(0) \oplus J_2(0) \oplus J_2(0)$$

:K=4

נקבל כי גודל הבלוק הכי גדול הוא 4 ולכן יש אופציה אחת:

$$J_4(0) \oplus J_2(0) \oplus J_1(0)$$

:k=5

נקבל כי גודל הבלוק הכי גדול הוא 5 ולכן יש אופציה אחת:

$$J_5(0) \oplus J_1(0) \oplus J_1(0)$$

ונשים לב כי עבור $k=6,7$ לא נוכל להגיע ל-3 בלוקים ולכן זאת לא אופציה.